

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowe Miasto-Pomorze.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, WTOREK, DNIA 20 GRUDNIA 1938

N — Nr 152

„Złożyć nienawiść i gniew...“

Ojciec Święty apeluje do ludności w Małopolsce Wschodniej

Lwów. W ub. poniedziałek wieczorem przybył do Lwowa J. E. nuncjusz apostolski mgr. Cortesi. We wtorek o godz. 8 rano J. E. nuncjusz Cortesi celebrował Mszę św. w Archikatedrze. Następnie po wizytacji szeregu placówek religijnych nuncjusz Cortesi odwiedził J. E. metropolitę Szeptyckiego, po czym udał się do katedry św. Jura, gdzie odprawił krótkie nabożeństwo.

Po południu J. E. Nuncjusz odwiedził J. E. arcybiskupa Twardowskiego.

Przed wyjazdem do Warszawy J. E. nuncjusz Cortesi przesłał do prasy następujące oświadczenie: „Zaraz od początku swej misji w Polsce powziąłem zamiar odwiedzenia Lwowa, tego przelatanego grodu, który mnie w szczególności przyciągał swoją kulturą i swym uprzywilejowanym stanowiskiem, jako stolicy arcybiskupstwa trzech obrządków, które wspaniałą różnorodnością swoich czelgodnych obrzędów dowodzą powszechności Kościoła rzymskiego, matki i mistrzyni wszystkich Kościołów.“

Spełniając obecnie ten zamiar, odczuwam tym większą radość, ponieważ Ojciec św. Pius XI powierzył mi to miłe zadanie wyrażenia całemu wiernej ludowi swojej ojcowstwiej życzliwości, z jaką nie przestaje nigdy ostrzeżać na tę wybraną „zastępkę owczarni Jezusa Chrystusa“, którą i której potrzeby w swoim czasie z bliska poznał.

W głębokim poczuciu swego powszechnego ojcostwa, płynącego z Serca Jezusa, którego jest zastępcą na ziemi, Najwyższy Pasterz nie może patrzeć bez lęku na podziły, antagonizmy i walki, jakie rozdzielają synów tej ziemi, które już sprawiły tyle złego, a jeszcze większym grożą w przyszłość.

Jest wobec tego rzeczą zrozumiałą, że Papież, młując wszystkich, jednostki i narody, bez różnicy, miłością Chrystusa, zwraca się z pełną troską do tego ludu i usilnie go upomina, aby złożył na ołtarzu dobra wspólnego nienawiść i gniew i aby znalazł dobry sposób do wzajemnego porozumienia się.

Zaleca przeto wierne wykonywanie przykazania ewangelicznego „Kochajcie się wzajemnie“, które zbliży narody do atmosfery miłości bratniej, otworzy drogę królestwu i sprawiedliwości, uwzględni prawa każdego i pobudzi do szukania rozwiązania wszystkich zagadnień „per arma lucis, caritatis et iustitiae“ (bronią światła, miłości i sprawiedliwości — przyp. red.).

Ojciec św. liczy bardzo na upragnione uspokojenie umysłów, przez pracę kleru świeckiego i zakonnego, która w swojej istocie jest pracą dla pokój i miłości. Kapłani bowiem religii katolickiej widzą w każdym człowieku jakiegoś członka wspólnoty, klasy i partii dusze, odkupione najdroższą krwią Jezusa Chrystusa, które winni poświęcić i zbawić, a oni, na mocy swego wyższego powołania, winni są rozwinąć bezinteresowną akcję dobrotliwą i pojednania, tak bardzo wartościową dla Kościoła i dla własnej Ojczyzny“.

Odniesienie ks. biskupa Okoniewskiego „Białym Krukiem“ i wielką wstęgą „Inkunabułu“.

W stolicy biskupa morskiego w Pelplinie odbyła się piękna i niezwykle rzadka uroczystość odniesienia ks. biskupa morskiego dr. Okoniewskiego, ordynariusza diecezji chełmińskiej, „Białym Krukiem“ i wielką wstęgą „Inkunabułu“ in folio z cymeliami z zastęgi na polu bibliofilskim, naukowym i bibliotekarskim. Na uroczystość tę przybyły specjalne delegacje bibliofilów z Krakowa, Warszawy, Lwowa.

Dokument wykonany został w oficynie Muzeum Przemysłowego w Krakowie, tuba ma wyciśniętą w złocie godła i inicjały bibliofilskie.

Inkunabuł przedstawia otwartą księgę z cymeliami w postaci białych kruczków.

Podobne odniesienie w roku 1934 otrzymał minister Louis Barhou, wybitny bibliofil francuski.

Uchwały Rady Ministrów.

Warszawa. Rada Ministrów przyjęła m. in. projekt ustawy o pożyczkach premialnych. Projekt ten wprowadza jednolite przepisy prawne w całym państwie w dziedzinie obrotu pożyczkami premialnymi, wysuwa jako nacelną zasadę przywileju prawa do wyłącznego emitowania pożyczek premialnych oraz stwarza podstawy do unormowania sprzedaży pożyczek premialnych na raty.

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o ulgach podatkowych dla akcji Banku Polskiego, który przewiduje, że akcje Banku Polskiego oraz wypłacane od nich dywidendy i superdywidendy są wolne od podatków i innych danin publicznych, państwowych i samorządowych.

Przyjęto projekt ustawy o prawie probierczym, który wprowadza jednolite przepisy prawne w całym państwie w zakresie probierstwa, oparte na zasadzie obowiązkowego urzędowego cechowania wyrobów z metali szlachetnych i kontroli probierczej, chroniąc tym sposobem dostatecznie przemysł złotniczy.

Rada Ministrów przyjęła poza tym projekt ustawy o tytule Inżyniera.

Jeszcze zawsze ten upiór projektu maseńskiego prawa małżeńskiego.

Warszawa. W sprawozdaniu Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej za r. 1937 na str. 8 (Ogól. zbiór nr. 90) czytamy:

„W dziele prawa małżeńskiego prace Komisji Kodyfikacyjnej były poświęcone wyłącznie przygotowaniu projektu prawa małżeńskiego majątkowego, projekt bowiem prawa małżeńskiego osobowego już dawniej został opracowany i dnia 4 grudnia 1929 r. złożony Ministrowi Sprawiedliwości. W związku z ostatnim projektem pozostaje projekt ustawy o aktach stanu cywilnego, przedstawiony przez Komisję Ministrowi Sprawiedliwości dnia 31 marca 1931 r.“

W zakresie majątkowych stosunków małżeńskich prace odnośnej podkomisji zmierzają do przygotowania projektu prawa, które z jednej strony byłoby harmonijnym rozwinięciem w dziedzinie stosunków majątkowych naczelnego zasad, przyjętych już w projekcie prawa małżeńskiego osobowego, z drugiej zaś strony — umowało by te zasady w postaci organizacyjnej, najlepiej przystosowanej do potrzeb życia polskiego“.

Zdawało się, że ostateczny projekt prawa małżeńskiego Komisji Kodyfikacyjnej z r. 1929, dopuszczający małżeństwa „na próbę“ i wszelkie ułatwienia dla rozwodów, sprzeczny z zasadami chrześcijańskimi, poszedł bezpowrotnie do lamusa. Wyparł się go również i ówczesny rząd. Powinno to być dostatecznym wskazaniem dla ludzi światłych, by nie sprawili swą pomyłką i opracowali nowy projekt ustawy małżeńskiej, zgodny z zasadami katolickimi. Tymczasem z uporem, godnym zaiste lepszej sprawy, projekt ten podtrzymuje się nadal przy życiu i używa się go jako podstawy do dalszych projektów, regulujących inne dziedziny prawa małżeńskiego.

Narada na Zamku.

Warszawa. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął ostatnio w obecności Marszałka Smigłego Rydza, p. prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja Składkowskiego i wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego, którzy referowali o bieżących pracach rządu.

Po zgonie śn. Arcybiskupa Teodorowicza. Telegram Ojca św.

Lwów. Od kardynała sekretarza stanu Stolicy Apostolskiej Pacelliego nadeszła do Kapituły ormiańskiej we Lwowie następująca depecha:

„Jego Świątobliwość Ojciec św. Pius XI, opłakując zejście z tego świata wielce zasłużonego Arcybiskupa Teodorowicza, uprasza dla Niego u Boga niebieską nagrodę wiecznego spoczynku, zaś Kapitułę, duchowieństwo i ludowi tej archidiecezji ku pocieszeniu i pokrzepieniu błogostawieństwo przesyła“.

Zdecydowana przewaga Str. Narod. we wyborach gromadzkich.

Jak donosi „Warszawski Dziennik Narodowy“, napływające z powiatów wiadomości o wynikach wyborów do rad gromadzkich stwierdzają coraz wyraźniej, że przewaga Stronnictwa Narod. jest zdecydowana.

Zyd na czele bojówki socjalistycznej. Odparty napad na lokal Stronnictwa Narodowego w Łodzi.

Łódź. W czwartek o godzinie 15.30, a więc w biały dzień, bojówka zbirów PPS napadła na lokal Stronnictwa Narodowego w Łodzi, mieszczący się przy ul. Targowej 5. Jest to centralny punkt miasta, położony w śródmieściu i odległy około 100 metrów od komisariatu policji.

Bojówka prowadzona była przez Zydą, odzianego we wspaniałe futro. Bojówkarze w liczbie około stu zablokowali się u wylotu ul. Targowej i Przejazd oraz w kilku bramach na ul. Przejazd na przeciw lokalu.

Mędzy napaźnikami ujwili się Żydzi, podniecając napastników do walki.

W pewnym momencie bojówkarze rzucili się do płotu, przeskoczyli go i usiłovali wtargnąć do lokalu. Dzięki obronie załogi placówki napad się nie udał. Policja, zaalarmowana przez publiczność, zjawiała się już po ataku, nie mniej została przychwyconych 9 zbirów, w tym 7 mł. Zydów.

Oto obraz, kto inspirował i kieruje bandyckimi napaściami socjalistów w Łodzi. Napady te w ostatnich dniach i zawsze pod żydowskim kierownictwem, są coraz częstsze.

Echa wyborów na Pomorzu.

Felietonista wileńskiego „Słowa“, p. Zbyszyński, pisze:

„Ogromnie dodały otuchy wyniki wyborów na Pomorzu. To była nie klęska, a pogrom „Ozonu“.“

„Ciekawe, że żadne ugrupowanie się nie wstydzi swej nazwy. PPS idzie do wyborów jako PPS, Stronnictwo Narodowe jako Stronnictwo Narodowe, największym zmartwieniem partii Narodowo-Radykalnej jest, że nie wolno jej wydawać ulotek z napisem ONR. Natomiast „Ozon“ skrzętnie ukrywa swą nazwę, wymyślił jakiś długi tytuł, niepodobny do niczego. „Ozonisł“ wstydzą się swej przynależności do „Ozonu“, jak przechrzta Żyd matki Żydówki“.

W Koronowie narodowcy mają nie 3 a 4 mandaty.

Koronowo. Po dokładnym obliczeniu głosów w wyborach, które odbyły się 4 grudnia rb., lista Stronnictwa Narodowego zdobyła nie 3, lecz 4 mandaty.

Jako radni z tej listy zostali wybrani pp.: dyr. Budzkowski, Nawra, Małkowski i Kramer.

Echa sejmowe zamachu na płk. Koca.

W jednym z pism czytamy:

„W kuluarach sejmowych krąży pogłoska, że jeden z posłów niezależnych ma wnieść interpelację do ministra sprawiedliwości w sprawie zamachu na b. szefa „Ozonu“, płk. Koca. Zamach był dokonany, jak wiadomo, przed półtora rokiem.“

Jak słyhać, odpowiedź na interpelację nastąpi szybko. Podobno odpowiedź będzie zawierała szereg sensacyjnych szczegółów“.

W rocznicę śmierci Prezydenta Narutowicza.

Warszawa. W piątek w 16 tą rocznicę śmierci śp. pierwszego prezydenta R. P. Gabriela Narutowicza odbyło się w katedrze św. Jana uroczyste nabożeństwo żałobne.

Mszę św. w otoczeniu duchowieństwa odprawił J. E. ks. arcyb. Gall.

Na nabożeństwie obecni byli marsz. Smigły Rydz, rząd z premierem Składkowskim na czele, marszałkowie i wicemarszałkowie obu izb ustawodawczych, generalicja, przedstawiciele władz administracyjnych.

Po nabożeństwie marsz. Smigły Rydz złożył wieniec od Prezydenta Rzeczypospolitej na sarkofagu śp. prezydenta Gabriela Narutowicza w podziemiach katedry.

Anglia ostrzega Rzeszę Niem.

Zaamienne przemówienie Chamberlaina na śniadaniu u burmistrza Londynu

Londyn. Na prywatnym śniadaniu, wydanym w izbie gmin przez b. lorda majora City londyńskiej, a obecnie posła konserwatywnego sir Georgea Broadbridge'a na cześć zasłużonego bankiera City londyńskiej lorda Bicester'a, przemówił w odpowiedzi na toast, wzniesiony na swoją cześć, premier Chamberlain, wygłaszając m. in. następujący ustęp:

„Możemy być pewni, że gdy Niemiecym meżowie stanu — przez co nie chcę powiedzieć, że naród niemiecki — zastanowią się nad możliwymi skutkami konfliktu, to jeżeliby w ogóle konflikt między W. Brytanią a Niemcami powstał — niech myślą o nim nie tylko pod kątem widzenia zbrojeń brytyjskich, lecz również pod kątem widzenia wielkich finansowych zasobów W. Brytanii, które w wojnie długotrwałej okazać się mogą czynnikiem decydującym. Jesteśmy tego stale świadomi i świadomość ta — jestem tego pewien — wywiera wielki wpływ na utrzymanie pokoju świata.”

Ostateczny wynik wyborów do sejmiku Kłajpedzkiego.

Niemcy uzyskali 25 mandatów, Litwini 5 mandatów; na listy niemieckie głosowało 1.820.175 osób, na listy litewskie 268.658 osób.

Losy Kłajpedy budzą niepokój.

Już od dłuższego czasu losy Kłajpedy budzą w świecie politycznym duży niepokój. Obawiają się mianowicie, że Niemcy będą dążyć do przyłączenia Kłajpedy do Rzeszy.

Łotwa ogłasza neutralność w porozumieniu z Litwą i Estonią.

Ryga. Rada ministrów przyjęła ustawę o neutralności Ł. w. D. ustawy dotychczas jest obszerna deklaracja, motywująca jej konieczność i stwierdzająca jej zgodzenie z rządami estońskimi i litewskimi.

Głównym motywem — głosi deklaracja — jest fakt, że Liga Narodów nie może zapewnić bezpieczeństwa kolektywnego. Nie ma też widoków, aby sprawa tego zbiorowego bezpieczeństwa mogła się rozwiązać. Łotwa zgodziła swój pogląd z Estonią i Litwą, a ten punkt widzenia podzieleny jest przez Polskę i państwa skandynawskie.

Na zakończenie deklaracji bowiem stwierdza, że 18 listopada między Łotwą, Litwą i Estonią osiągnięto porozumienie, iż po przyjęciu ustawy przez wszystkie z tych trzech państw, zmieniać ją będzie można za wspólną zgodą rządów Łotwy, Litwy i Estonii.

Zginął wybitny dygnitarz muzułmański

Jerozolima. Szeik Mahmud el Ansari, wybitny dygnitarz muzułmański i kurator meczetu Omara w Jerozolimie, został zabity ostatnio z zasadki przez nieznanego Araba.

Na szeika dokonywano już kilkakrotnie zamachów. Wielu zaś członków jego rodziny zostało zabitych podczas ostatnich rozruchów palestyńskich. Zmarły był wybitnym przewodcą opozycji przeciwko wielkiemu muftiemu.

Szulcowa z dziećmi jeszcze nie zwolniona przez władze gdańskie.

W sprawie wywiezienia przez policję gdańską Polki, wdowy Szulcowej wraz z 10-giem dziećmi z Elganowa oraz aresztowania zwolnionych już nauczyciela Korka i ochroniarzki Łaskawówny Komisariat Generalny R. P., a również i postowie polscy pp. Budzyński i Londzion interweniowali jak wiadomo bardzo energicznie.

Interwencja czynników polskich o zwolnienie wychowawców załatwiona została tylko połowicznie. Do dnia dzisiejszego nic nie wiadomo o losie rodziny Szulców.

Francja wierna swym soюзom.

Paryż. Min. spraw zagr. Bonnet oświadczył ostatnio na komisji spraw zagr. izby deputowanych, że dotychczasowe swe sojusze Francja utrzymuje nadal w mocy. Na zapytanie p. de Kerillisa min. Bonnet odpowiedział, że Francja wypełni wszystkie swe zobowiązania sojusznicze w stosunku do Polski i Sowieców na wypadek niesprowokowanej napaści, jeżeli Z. S. S. R. i Polska będą zdecydowane bronić swej integralności.

Co to ma znaczyć? Czy chcą Watykanu przerazić?

Paryż. Duże wrażenie wywarły tutaj wiadomości z Miasta Watykańskiego, dooszące o nadsyłaniu do Watykanu anonimowych listów, zawierających rozmaite pogrozki, skierowane przeciwko Ojcu św.

Sfery watykańskie są zadziwione takimi metodami walki, które dotąd nigdy nie były stosowane.

W miejscowych kołach politycznych wskazują, że „Osservatore Romano” w ostatnich dniach ogłosiło projekty zarządzeń, jakie mają być wydane przez rząd Rzeszy, a skierowane przeciwko Kościołowi katolickiemu w Trzeciej Rzeszy. Rewelacje dziennika watykańskiego znalazły bardzo silny oddźwięk zarówno we Francji, jak przede wszystkim w Angli i Stanach Zjednoczonych. Sfery niemieckie, działające w Rzymie, były z ogłoszenia tych rewelacji bardzo niezadowolone.

120 tys. Żydów wyemigrowało z Niemiec.

Londyn. Poseł Labour Party, Adams, interpelował w Izbie Gmin premiera Chamberlaina: 1. czy złoży oświadczenia o obecnej sytuacji osiedlenia uchodźców Żydów, 2. czy wobec braku inicjatywy ze strony rządów dominialnych z wyjątkiem Australii premier ma zamiar zwrócić się z nowym apelem, 3. czy zdaje sobie sprawę, że tereny, proponowane na osiedlenie w Gwintnie brytyjskiej, nie nadają się absolutnie na kolonizację ze względów klimatycznych.

Premier odpowiedział, iż według obliczeń komisarzy dla spraw uchodźców do sierpnia br. 120 000 uchodźców z Niemiec osiedliło się na stałe w rozmaitych innych krajach. W przeciągu ostatnich kilku miesięcy schronienie za granicą znalazło dodatkowo kilka tysięcy uchodźców.

Nasuwa się pytanie, ile tysięcy Żydów przyjechało do Polski?!

Żydzi radcami prawnymi w „Strzelcu”, Rodzina Kolejowa, LOPP i ZASP'e.

„Orędownik” poznański pisze: „Na postawę przedwidywską „sanacji” interesujące światło rzuca fakt, że w wielu instytucjach, opianowanych przez „sanację” bądź pozostających pod jej wpływami, radcami prawnymi, a więc osobami szczególnego zaufania, mającymi z natury rzeczy dostęp do najtajniejszych tajemnic organizacyjnych są Żydzi, bynajmniej nieukrywający swego narodowego oblicza żydowskiego.

Tak więc radcami prawnymi Związku Strzeleckiego, wyposażonego w przywilej stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej, są adwokaci Żydzi, używający zresztą imion słowiańskich... — adw. Zygmunt Stanisław Rosenberg i adw. Marek Wierzbolowski.

Jedną z licznych „rodzin” sanacyjnych — Rodzina Kolejowa, posługuje się jako radcami prawnymi adwokatami: Winawerem i Brokmanem.

Nawet tak popularna instytucja publiczna jak LOPP wybrała spośród tysięcy pięciuset adwokatów warszawskich na swego doradcę prawnego adw. Kanarka.

Nasz świat aktorów, zrzeszony w znanym ZASP'e czyli Związku Artystów Scen Polskich oddał swe interesy prawne w ręce dobrze znanych z „Wiadomości Literackich” adwokatów Żydów: Gustawa Beylina, Emila Breitera, Jana (5) Lesmana i Zygmunta Milietę”.

Konferencja Komisji Prawnej Episkopatu Polski. — „Zakon Krzyża i Miecza”.

Warszawa. Dnia 12 grudnia br. odbyło się w Warszawie posiedzenie Komisji Prawnej Episkopatu z udziałem następujących członków: Ich Eminencji Kardynałów Kakowskiego i Hlonda i HEE. Metropolity Jędrzykowskiego, Biskupa Łukomskiego i Biskupa Radońskiego.

Komisja rozpatrzyła szereg spraw, wniesionych do Episkopatu Polski. Między innymi Komisja Prawna Episkopatu, nie wchodząc w zamiaty autorów organizacji pn. „Zakon Krzyża i Miecza”, stwierdziła, że organizacja ta nie stoi w żadnym związku z hierarchią kościelną, która też za działalność tej organizacji nie bierze odpowiedzialności.

9.829 mil. zł dodatniego bilansu handlowego w listopadzie rb.

Warszawa. Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i W. M. Główna przedstawiał się — według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego — jak następuje:

Przywóz — 280 319 ton, wartość 1 06 010 tys. zł.
Wywóz — 1 626 825 ton, wart. 115 839 tys. zł.
Dodatknie saldo wyniosło więc w listopadzie rb. 9 829 tys. zł.

Komitet Wielkiej Loterii Fantowej Diecezji Domu Społecznego w Pelplinie.

Dnia 15 grudnia rb. o godz. 15,30 odbyło się ciągnienie Wielkiej Loterii Fantowej na rzecz budowy Diec. Domu Społ. w Pelplinie. Przy udziale licznej publiczności nastąpiło ciągnienie losów.

Zarząd Wielkiej Loterii Fantowej reprezentowali kks.: p. dr. Dąbrowski, r. dea ks. W. Kozłowski oraz ks. mgr. A. Lis. Do komitetu ciągnienia losów powołano na przewod. p. mec. Lewickiego, syndyka kurii biskupiej, na członków: delegata Urzędu Akcyz i Monopolów Państwowych p. St. Prochackiego z Tezewa, ks. kan. Lewandowskiego z Pelplina, p. dr. Chamieckiego, burmistrza p. Bol. Kasata, p. Burdaka oraz o. A. Wojciechowską.

Padły następujące wygrane:
31350, 21239, 26195, 9664, 20368, 15449, 9346, 15469, 32808, 23207, 19881, 20163, 6715, 18933, 6602, 26092, 29086, 26088, 21984, 2906, 9432, 8509, 15024, 29120, 5229, 8523, 24069, 12335, 2669, 158, 6464, 13733, 559, 6387, 615, 27952, 24606, 1727, 15044, 1812, 830, 10452, 19043, 32757, 10769, 27868, 8492, 2365, 27541, 14506, 11434, 27262, 8171, 6591, 17413, 2300, 24323, 1526, 10348, 26841, 3634, 32263, 1525, 30663, 19885, 11411, 5465, 26564, 4261, 18808, 30189, 1273, 1922, 10836, 6672, 3064, 8806, 1780, 6700, 8408, 6219, 3297, 1374, 32024, 27367, 6122, 32404, 7781, 14726, 15473, 17826, 24929, 1613, 21843, 30170, 32066, 9203, 15781, 2709, 969, 12602, 30910, 10625, 25537, 9067, 18029, 27529, 32329, 27972, 1440, 2313, 8878, 27957, 17404, 18930, 15153, 6111, 1446, 843, 11461, 5790.

Główna wygrana 4 osobowy samochód marki „Polski Fiat” padła na losy, zakupione przez p. starostę krajowego Łękiego w Toruniu.

Uzasza się właściciel wyżej wymienionych losów o zgłoszenie się do dnia 1. I. 1939 r. do Komitetu Budowy Domu Społecznego w Pelplinie, załączając oryginalny los z podaniem dokładnego adresu właściciela losu.

Czekają nas podobno bardzo mroźne święta.

Ostatnie dni zaznaczyły się silnym mrozem, którym ograniczona została cała Polska. Mroźne i sucho powiaty arktyczne nieświeżą się z głębi Rosji rozległy wyż barometryczny, który przesuwając się z Rosji w stronę Europy Środkowej. W Moskwie notowano — 23 st. C., a na Syberii w wielu miejscowościach — 40 st. C.

Na W. śle śnieg kra. Przepędziła już na całej szerokości. O zamrażaniu rzek donoszą z całej Polski.

Jak zapowiadają meteorologowie, temperatura w całym kraju obniży się jeszcze więcej i dojdzie w okresie Bożego Narodzenia podobno do rzadko u nas notowanego poziomu. Tak więc święta będziemy mieli pod znakiem mrozu, do którego jednak ma dołączyć się także śnieg.

Zatoka Pucka zamarała.

Puck. Panujący od pewnego czasu mróz spowodował, że pewna część zatoki Puckiej u nasady półwys. u Hlaskiego pod Kępą Swarzewską i Pucką oraz wzdłuż mierzi Helkiej pokryła się warstwą lodu. Lód narasta stale i o ile mróz potrwa, liczyć się należy w ciągu paru dni z całkowitym zamrożeniem zatoki na przestrzeni pomiędzy Puckiem a Kuznicą na Helu.

Wyplata zasiłków dla bezrobotnych przed świętami.

Centrala Funduszu Pracy wydatka polecenie, aby zasiłki ustawowe dla bezrobotnych, przytługające im za okres dwutygodniowy (od 12 do 24 grudnia) wypłacone zostały jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia. Wypłata zasiłków rozpoczęła się od 19 grudnia.

NIEGODNY.

(Ciąg dalszy).

Tu Franciszek umilkł na chwilę, ażeby się przypatrzeć twarzy ojczyma, który, nie odpowiedział prawie na jego powitanie, słuchał w posępnym milczeniu. Wyraz bladości, zmęczonej twarzy wiele się różnił od gwałtownego uniesienia, w jakim chorego przed kilku godzinami Franciszek zostawił. Młodzieniec przystąpił bliżej i odezwał się przekonywującym tonem:

— Drogi mój ojczym! nie gniewaj się na nas! Wiesz przecie, z jaką gotowością spełniamy każdy twój rozkaz, jakkolwiek...

— Jakkolwiek — dokończył chorego z gorczyzą, — jesteście gotowi spełnić dla mnie wszystko, oprócz tego, czego sobie najbardziej życzę.

— Ależ ojczym! — tłumaczył się Franciszek, — czy podobno, abyś jeszcze obstawał przy swoim życzeniu po tak szczerym wyznaniu z naszej strony? O! nie, nawet najświętszy obowiązek wdzięczności nie usprawiedliwia kłamstwa przeciwko

uczuciu. Boli cię, ojczym, zawód doznany w tym, co od tak dawna było twoją najulubiejszą mową, ale i to przykre wrażenie zniknie, skoro maie tu już nie będzie. Pozwól mi więc jutro stąd odjechać, pilnie interesy w Hamburgu są wystarczającym powodem.

Hohenhofen udał, że nie dosłyszał tego dodatku. Poważnie, lecz bez gniewu odpowiedział:

— Mówisz, że czas złagodzi przykre wrażenie zawodu, jakiego doznałem z waszej strony. A czyliż na was nie może on podobnie wywrzeć swojego wpływu? Alboż i wasze przekonanie nie zmieni się nigdy? Postąpiłem niesłusznie, nakładając was do małżeństwa, mogę wam teraz pozostawić czas do namysłu.

Chmura niezadowolona powlokła twarz Franciszka.

— W obecnych okolicznościach na nie by się to nie przydało, mój ojczym! Ja i Paula nigdy nie pobierzemy się z sobą.

— I to już wasze ostateczne, nieodwołalne postanowienie?

— Nieodwołalne! — powtórzył Franciszek stanowczo.

Teraz chory, dźwigniony jakąś cudowną siłą, wyprostował się na futelu i zawołał z energią:

— A więc dobrze, gotów jestem poświęcić mój ulubiony zamiar i spełnić wasze życzenia. Córka mojej Marii, młodzieńca Baata de Silvo, zajmie miejsce mojej matki w moim domu!

Franciszek spoglądał jak skamieniały na ojczyma, w którego ustach po raz pierwszy usłyszał wyraz, będący dotąd w takiej ohydzie u niego; po chwili dopiero uczuł radość w sercu.

— Ach ojczym najdroższy! — zawołał z zapalem — jakże ci mam podziękować za to postanowienie. Zaraz napiszę do Martelli, ażeby podwoił swoje poszukiwania w Brazylii.

— Ob-jdzie się już bez jego poszukiwań.

— Ależ ojczym!

— Wiem daleko więcej, aniżeli wy oboje, razem z waszym Martellem w dodatku! Moja wnuczka już wkrótce przyjedzie do zamku — i usmiechnąwszy się, dodał: — Dla mnie zastąpi ona Paulę, a kto wie, czy i nie dla ciebie? Ma to być śliczne dziewczę, może potrafi zdobyć twoje uparte serce.

(C. d. n.)

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 19 grudnia 1938 r.

Kalendarzyk. 19 grudnia, poniedziałek, Darłusza i Niem.
20 grudnia, wtorek, Teofila, Pilog.
Wschód słońca g. 7 — 41 m. Zachód słońca g. 15 — 25 m.
Wschód księżyca g. 5 — 19 m. Zachód księżyca g. 14 — 25 m.

Z miasta i powiatu

Nowy bestialski wyczyn socjal-komuny.

Czerwona bojówka z Kudelką na czele pobiła do krwi sear-tarza pow. Str. Narodowego.

Nowe Miasto. Gdy w dn. 18 bm. w późnych godzinach wieczornych sekr. pow. Str. Nar. p. Benon Reichel udawał się w towarzystwie dwóch swoich znajomych do lokalu wyborczego, na ulicy Kazimierza spotkał on ok. 10 socjalistów, w tym znanego tu przewodniczącego czerwonych Kudelkę, który odezwał się prowokacyjnie do p. Reichla. Zareagował on na to stanowczą odpowiedzią. Wówczas zgraja czerwona spełniła swe pogróżki, które już od kilku dni miała pod adresem p. Reichla, mianowicie jeden z czerwonych uderzył go w głowę, a następnie Kudelka uderzył p. Reichla pięścią w twarz, tak iż ten upadł i zalał się krwią.

Nale i zaznaczyć iż bojówka czerwonych napadła na p. Reichla mimo, iż w odległości kilkadziesiąt metrów znajdował się na tej samej ulicy komendant miejsc posterunku st. przod. Czerwiński, który też z miejsca zainterwenował.

Jest to drugi bestialski wyczyn czerwonej zgrali po złamaniu nogi i pobicia b. radnego Grześkiewicza. Mamy nadzieję, że tego rodzaju bandyckie wyczyny socjal-komuny sprawcom nie ujdą bezkarnie!

Wybory w naszym mieście.

Nowe Miasto. Do niedziednej samorządowej rozgrywki wyborczej przystąpił bardzo gorliwie już od dłuższego czasu. Zdając sobie sprawę, że obecne wybory szczególnie będą w danych warunkach znaczenie ze strony każdej z trzech partii mobilizowano wszystkie, do dyspozycji stojące siły. Punktem kulminacyjnym była niedziela wyborcza — w którą to niedzielę przypadał również odpust św. Tamasza. Toteż ruch w mieście i ożywienie na ulicach było mimo silnego mrozu niezwykle. Sześć samochodów i 4 powózki przez cały dzień zwoziły słabszych i starszych wiekiem do urny wyborczej. Stąd też wpływ do urn wyborczych był wielki, a frekwencja głosujących jak rzadko kiedy przy wyborach. Specjalnego kolorytu wyborom dawały 3 megafony, ustawione, jeden w domu dawniejszego wydawnictwa sanacyjnego „Głosu Lubawskiego”, ze strony Ozonu, a 2 Str. Nar. w małej sali Hotelu Centralnego, które, przepłatając swe apele i przemówienia różnymi utworami muzycznymi, ze sobą żywo rywalizowały w nawoływaniu wyborców do urny wyborczej, każda strona orzywiła na swoją listę. Nawoływanie chwilami przybierało charakter żywej polemiki. Jak wszędzie tak i u nas Stron. Narodowe szło do wyborów z otwartą przybiłą, podczas gdy lista ozonowa ukryła swe właściwe oblicze pod jakimś szyldem Narodowo-Gospodarczego Komitetu.

Wzrusza ją dowód poświęcenia dla sprawy narodowej dła dwej ciężko chorej narodowców, jeden to c. f. a. bestialstwa czerwonych zbirów, a drugi p. Grześkiewicz, w wcu czerwonych którego za całkiem prawdziwą uwagę podczas przemówienia czołowego kandydata, kierownika szkoły, p. Wasyluka, stracono po schodach, przy czym nastąpiło złamanie kości w prawym podudziu. Ciężko chorej p. Grześkiewicz polecił się zależeć na noszach do urny wyborczej, aby tamże oddać swój głos.

Drugi to bardzo już sędziwy, gorliwy narodowiec p. Dambek, który w przekonaniu, że każdy głos przydać się może, ciężko chorej, na rękach kazał się wynieść z łóżka do samochodu, a stamtąd do urny wyborczej. Jakże to budujący przykład bohaterstwa wprost ducha poświęcenia!

Wyników wyborów w naszym mieście jeszcze niestety podać nie możemy, ponieważ komisja wyborcza jeszcze nie zdolała, mimo, że całą noc pracowała, ustalić ostatecznego rezultatu.

Sp. Maria Wittowa.

Nowe Miasto. W poniedziałek odprowadzone zostały na wieczny spoczynek śmiertelne szczątki śp. Marii z Rogackich Wittowej, primo w. to S. u. d. i. k. i. j. tony budowniczego wojewódzkiego o. Wittu. Egzortację zwłok poprowadził do kościoła paraf. al. brat pierwszego męża Zmarłej, ks. prob. Studziński z Poznania, w asyście 16 księży, przybyłych nawet aż z powiatu Konduktowi pogrzebowemu towarzyszył liczny zastęp krewnych, znajomych i obywateli miasta i okolicy. W kościele wigilijno żałobnym przewodził miejsc. ks. prob. dr. Pryba, a nabożeństwo żałobne odprawił ks. prob. Studziński, który też poprowadził kondukt na cmentarz, a po odprawieniu przepłyowych ceremonii żałobnych w serdecznych słowach podziękował konfratrom, wiadom, krewnym, znajomym i wszystkim obecnym za oddanie Zmarłej krewniej ostatniej przysługi, po czym spuszczone trumnę do grobowca.

Sp. Maria Wittowa pochodziła z rodziny Rogackich, w naszym mieście przez szereg pokoleń zamieszkałej, zażywającej ogólnego szacunku i poważania. Jej stryj był kanonikiem i leśnikiem, a brat, przedwcześnie ze sobą, sędzią przy tut. sądzie grodzkim. Zmarła od 121 lat była dotknięta paraliżem nog. Mimo to krzyż swój, z Bożej woli na nią wlotony, znosiła z największą cierpliwością i poddała się woli Bożej. Mimo cierpienia zawsze cechowała ją wielka pogoda ducha i pogodny umysł, który szczególnie promieniał radością i weselem w każdą niedzielę i święto, kiedy ją kochała jej córki i matę na wózku wiozły do świątyni Pańskiej na nabożeństwo. Takie blaski wewnętrznej radości i radości dawać mogła w takim nieszczęśliwym tylko żywa, mocna wiara. Zmarła była w rzeczy samej głęboko religijną katoliczką i wielką patriotką, a jej matę to listy dobroczynca dla naszych kościołów, udzielał jej rad i wskazówek i pomagający wszędzie gdzie chodził czy to o budowę nowego kościoła czy remont starych, jak również i budynków kościelnych. Stąd też, w dowód wdzięczności tak licznie duchowieństwo poprosiło z oddaniem Zmarłej ostatniej przysługi. Niech Bóg dobrotliwy za tak zbożne znośnienie Jej tak ciężkiego krzyża uraduje ją po śmierci wiekuliata radością, a pocieszy w ciężkim smutku pozostałą rodzinę. R. i. p.

W smutku i żałobie pogratowanej rodzinie i naszej redakcja wyraża swe serdeczne współczucie.

Gwiazdka!

Nowe Miasto. Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo urządza jak w poprzednich latach gwiazdkę dla najbardziej potrzebujących, chorych i dzieci z Ochronki. Gwiazdka dla dzieci z Ochronki odbędzie się we wtorek, dnia 20 bm. o godz. 4 po poł. w sali Ochronki, zaś dla biednych w czwartek, dnia 22 bm. o 4 w tym samym lokalu.

Na powyższy cel ofiarowali: p. p. Schubringowa 50 kg maki żytniej, Schindler 50 kg maki pszennej, Jakubowska Pacotto 50 kg żyta, Rolnik 25 kg jęczmienia, Eryk Lewal-

ski 35 kg jęczmienia, Jul Lewalski 15 kg jęczmienia, Modrzewski 12 i pół kg jęczmienia, Kredt i Sparbank 25 zł, Tow. Kupców Samodzielnich 25 zł i wielu innych ofiarodawców, którzy nie zechcieli być wymienieni.

O dalsze ofiary na ten cel, które można złożyć w gotówce lub w naturaliach na ręce przewodniczącej p. Jankiewiczowej, ulica 19 Stycznia nr 1, prosil w imieniu biednych Zarząd.

Zmiast wienca

na trumnie śp. Marii Wittowej złożyli pp. Cbylweacy 3 zł, pp. Bol. Olszewscy w naszej administracji 3 zł na cele Stow. św. Winc. a Paulo.

Sport łyżwiarski już się rozpoczął.

Lubawa. Z powodu mrozu, który od kilku dni dość silnie się daje we znaki, zamarzyły nasze łązlenki, na którym to lodzie jest jedyną możliwością korzystania z ulubionego sportu łyżwiarskiego. Nadzór oraz porządek na lodzie utrzymuje przez Zarząd miasta ustalony nadzorca em. wachmistrz WP. p. Stolarski.

Polowania z nagonką.

Targowisko. Dzierżawca polowania, p. Dlas, urządził dnia 15 bm. polowanie z nagonką na szaraki. Przy pięknej i suchej pogodzie wynik polowania był zadowalający, bo 15 myśliwych ubilo 80 zajęcy. Królem polowania został p. Seroczyński Bernard, sekr. gm. z Rożentala, ubijając 14 zajęcy. Wicekrólem został p. Szatek, komornik sąd. z Lubawy, ubijając 12 sztuk.

Kazanie. Dnia 17 bm. odbyło się na terenach należących do klubu myśliwych polow. nie, na którym ubito na 11 myśliwych 22 zajęcy i 1 lis. Królem polowania został p. Seroczyński sekr. gminy Rożental.

Pokasana przez psa.

Łąkorz. W ub. wtorek została napadnięta przez psy roln. p. Kazull jadąca rowerem połączoną p. B. N. i. k. w. n. Jeden z psów zrzucił p. N. z roweru, gryząc ją w nogę i w udo. Suknia uległa całkowitemu zniszczeniu. Obrzezania są dość dotkliwe, tak że p. N. udała się po pomoc do lekarza. Czy p. Kazulla nie wie, że nie wolno niebezpieczne psy paszczyć z łańcucha poza obręb swego podwórza?

Nadmienić należy, że psy p. K. nieraz już napadały na przechodniów, nie szcząc odzieżą. (Zg.)

Sprostowanie.

Łąkorz. P. Górski z Łąkorza przeżyła nam nast. sprostowanie: Niedługo jest, iż Babski jechał ulicą — natomiast prawdą jest, iż wymieniał jechał chodnikiem. Nie prawdą jest, iż na tymże zdarzeniu, natomiast prawdą jest, iż Babski najechał Górskiego, skutkiem czego ten ostatni doznał złamania lewej nogi powyżej kostki i lekkich obrażeń cieleśnych. Mimo prośby dziecka, że ma nogę złamać, B. w brutalny sposób się z nim obzedł i pozostawił go na łańcuch. Proście ojca chłopca, iż ma jechać do lekarza — odmówił Górskiemu pierwszej pomocy udzielił p. dr. Marcinkowski z Biskupca, po czym odwiózł go do szpitala w Łasiale. Górski

Z województwa warszawskiego.

Policja zlikwidowała niebezpieczną szajkę rowerokradów.

Działdowo. Policji działdowskiej udało się zlikwidować szajkę złodziei, trudnią się kradzieżą rowerów i motocykli na terenie powiatów działdowskiego, mławskiego i powiatów pogranicznych. Na czele tej szajki stał Klemens Kaszubka, bez stałego miejsca zamieszkania, ujęty w Sreńsku powiatu mławskiego. Pasierami okazali się niejaki Went słusarz — mechanik i Ząbkiewicz, oboje z Sreńska. Went prowadził tam warsztat reperacyjny, gdzie skradzione rowery przetrzynał i zamalowywał, a następnie sprzedawał.

Policja zajęła dużą ilość rowerów i motocykli, rozbrajając na drobne części nawet w innych zabudowaniach. Szajkę osadzono w miejscowym więzieniu.

Z Pomorza

Kronika kościelna.

Pelplin. Ks. proboszcz Roman Dembiński z Pokrzydowa mianowany został dziekanem na dekanat brodnicki w miejsce odchodzącego na beneficjum do Drzyckiego ks. dziekana Michnowskiego z Mszana. Instytucja jego jako dziekana odbyła się w środę, dnia 14 bm.

Trojaczki na Kaszubach.

W rodzinie robotnika rolnego w majątku Dolne Maliki na Kaszubach, Jana Nadolskiego, przyzły na świat trójczki — dziewczynki. Matka i niemowlęta są zdrowe.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Wtorek, 20 XII. 6.30 Audycja poranna. 11.00 Aud dla szkół: „Od piśmi klinowego do współczesnego druku”. 11.15 Płyty. 12.03 Aud. południowa. 15.00 „Mam 13 lat” — powieść mówiona. 15.30 Muzyka obiad z Poznania. 16.00 Dzien. popołudniowy. 16.38 Wład. gosp. 16.50 Dźwięk — pog. 17.00 Aria operowa w wvk. Drabika. 17.20 O krakowskim kalendarzu — pogad. 17.30 „Z pieśnią po kraja” — audycja. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla robotników. 19.00 Koncert rozrywk. 21.00 Koncert „Twa Krzewienia Muzyki Kameralnej”. 21.50 „Poezja wieku złotego” — aud. literacka. 22.05 „Ślask dzisiejszy” — aud. słowno muzyczna z Katowic 23.00 Ostatnia wiad.

Sroda, 21 XII. 6.30 Audycja poranna. 11.00 Aud. dla szkół: „Wigilia Dorotki”. 11.25 Płyty. 12.03 Aud. południowa. 15.00 Rozwijające zagadki historycznej dla młodzieży. 15.05 Aud. muzyczna dla młodzieży ze Lwowa. 15.30 Muzyka obiadowa z Wina 16.00 Dzien. połud. 16.05 Wład. gosp. 16.35 Utwory woloncelowe z Łodzi. 17.00 Pisarze współczesni o żołnierzu — odezwy wojsk. 17.15 Koncert kamer. lny z Krakowa. 18.00 Aud. dla wsi 18.25 Wład. sport. 18.30 Nasz język — aud. 18.40 Dyskutowymy: „Poświęcenie bez granic”. 19.00 Koncert rozrywkowy z Poznania. 20.35 Aud. informacyjna. 21.00 Opowieść o Chopinie „Maria Wodzińska”. 21.45 „Na przyjęcie Pana” — wygl. ks. bisk. dr Gawlina. 22.00 Muzyka z płyt

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia

Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Wtorek, 20 XII. 10.00, 11.15, 13.00 Płyty. 13.50 Wład. z Pomorza. 16.30 Recital skrzypc. wy. Roensnera (w programie ogólnopolskim). 18.00 Obrazki tygodnie. 18.10 Pogadanka sport. 18.15 Skrzynka techn. 18.25 Wład. sport. z Pomorza. 22.55 Aktualności.

Sroda, 21 XII. 10.00, 11.25, 13.00, 22.00 Płyty. 13.50 Wład. z Pomorza. 18.00 Zima w ulu — pogadanka rolnicza. 18.10 Zwyczaj wigilijny — pogad. 18.25 Wład. sport. na Pomorzu.

Poza tym transmisje z innych polskich stacji.

Stronnictwo Narodowe w Lubawie nadal najsilniejszym obozem.

Lubawa. (Tel.) Wyniki wyborów do rady miejskiej są następujące: Stronnictwo Narodowe uzyskało 7 mandatów, blok gospodarzo samorządowy 6, Str. Pracy 3. Uprawnionych do głosowania 2935 osób, głosowało 2301, ważne oddanych kartek 2227, nieważnych 82 kartek.

Głosów part.: na Str. Nar. 4745, Str. Pracy 3269, blok gosp. — samorząd. 3904.

Zwycięstwo narodowców w wyborach do Rady Miejskiej w Brodnicy.

Brodnica. (Tel.) Wyniki wyborów do Rady Miejskiej w Brodnicy dowodzą, iż Stronnictwo Narodowe osiągnęło zwycięstwo. Do zeszłej R. M. weszło — jak wiadomo — 5 narodowców, obecnie Str. Narodowe uzyskało 8 mandatów na og. liczbę 16, a brakowało mu jedynie 30 głosów w 2 gim okręgu, by zdobyć wszystkie trzy mandaty.

Wyniki z poszczeg. okręgów:

I okręg: Str. Narodowe 3, Ozon 1, PPS 1, Str. Pracy i lista t. zw. niezależna Mojżesza bez mandatu.

II okręg: Str. Nar. 2, Ozon 1, socjaliści i Str. Pracy bez mandatu.

III okręg: Str. Nar. 3, Ozon 3, PPS 2, Str. Pracy bez mandatu.

Głosowało 80 proc.

Z listy Stron. Narod. zostali wybrani pp.: Balcerowicz, Kuzak, Kreft, Psuty, Butka, Wojnowski, Przybyłowski i Tyczyński.

Dotychczasowy radny R. dymiański, który był kandydatem z listy sanacyjnej (przed kilku laty zdezerterował z Klubu Narodowego), przepadł.

GIEŁDA ZBOZOWA

Płacono w złotych kg za 100

	Poznań, 17. 12	Bydgoszcz, 16 12
Zyto	14 00 — 14 25	14 00 — 14 25
Psyenica	18 00 — 18 50	18 25 — 19 00
Jęczmień	16 25 — 17 50	16 25 — 16 50
Owies	14 10 — 14 50	14 80 — 15 00

Redaktor działu politycznego: Ks. prof. Józef Dembiński, reszty działów: Benon Reichel.

W razie wypadków, spowodowanych przez wyższą, prawniczą, składanie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśmi, a abonenci nie mają prawa domaganie się niedostarczonej numerów za dostarczone.

Dnia 22 grudnia 1938 o godz. 11 tej w Zarządzie Gminnym w Grodzicznie będzie sprzedawana w drodze

licytacji trzcina na jeziorku Zajączkowo

Wójt. Karpiński.

Karpie z majątku Montowo

nabyć można dnia 24 grudnia br.

w Nowym Mieście na Ryku.

W Lubawie kierować zamówienia do 23 grudnia rb.

w składzie BRACIA JURKIEWICZ.

UWAGA!

Podajemy do publicznej wiadomości, iż jako b. podoficerowie orkiestr wojsk przyjmujemy zamówienia na wszelkie zespoły muzyczne z okazji różnych uroczystości, akademii, wesel, zabaw itp. Orkiestry zaopatrzone są w najnowszy repertuar instrumenty muzyczne. Przy zamówieniach proszę zwrócić uwagę na nazwiska podpisanych.

Przyjmują zamówienia w Brodnicy:

Majewski Józef — Sienkiewicza 11.

Szyba Walenty — Ogrodowa 5.

Jahns Leon — 18 Stycznia 15.

Bardzo korzystnie!

ozdoby choinkowe

podarki gwiazdkowe świece choinkowe i kolędowe poleca

Roman Kaszubowski Drogeria Pod Aniołem Lubawa, Warszawska 14.

Sprzedaż drzewa

3—5 klasy drugi i budowlane, drzewo 15—20 cm. grubości sprzedam dziennie.

Majątek Szczepankowo

Drzewo

opłowe, gromady zdadne na płoty oraz 550 m kub. drzewa budulcowego itp. sprzedaje

Majątek Cibórz, p. Lidzbark

Kładę na strychu świątyni

trućne

Kowalsowski, Prątnica.

Sprzedam

dom mieszkalny

z ogrodem od zaraz

Pelagia Dembińska,

Nawra wieś.

Mleczarnię

z mle zkanem przedzierzawię od 1 stycznia 39 r.

Wiechowski Ant.,

Wawrowice, p. Skarlin.

Fortepian

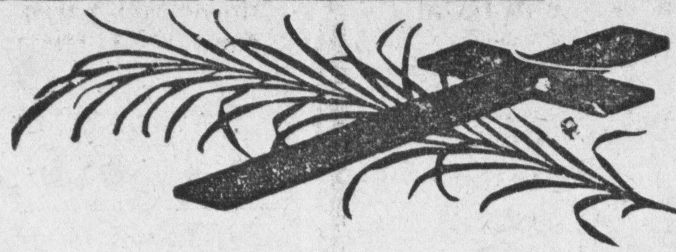
nowy, firmy Sommerfelda, czarno polerowany okazuje i korzystnie na sprzedaż.

Adres w Agenturze „Drwęcy” w Lubawie.

Młodzież

dziewczyna

potrzebna od 1. I. 39 do prac domowych na większą kościelną wieś (ale rolnictwo). Oferty pod nr 100 do eksp. „Drwęcy” Nowe Miasto Lub.

W niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 8-ej zmarła nagle moja najukochańsza i najtroskliwsza żona, nasza, Kochana ciocia i kuzynka

S. P.

Katarzyna z Gontarewiczów Górska

w 64 roku życia

O czym zawiadamia w smutku pogrąony

Nowe Miasto Lub., w grudniu 1938 r.

mąż z rodziną

Eksportacja zwłok z domu żałoby do kościoła parafialnego w Nowym Mieście Lub. odbędzie się w czwartek, dnia 22 bm. o godz. 10 tej; następnie pogrzeb.

Na święta polecam:

Cukierki 1 1/2 kg od	— 60 zł.	Czekolada ml. z orz. 100 gr	50 gr
Czekoladki 1 1/2 "	" 120 "	" mleczna 200 "	70 "
Orzeszki lukr. 1 1/2 "	" 80 "	" z orz. 200 "	85 "
Kańceki czek. 1 1/2 "	" 1 — "	" deserowa 200 "	65 "
Czekolady 100 gr	— 40 "	" z orz. 200 "	80 "
Blok mleczny 150 "	— 50 "	Blok deserowy 150 "	50 "

J. GÓRSKI, NOWE MIASTO LUB.

Kazimierza 2. Tel. 33.

Praktyczne podarki gwiazdkowe

Kasetki kosmetyczne — Rozpylacze
Puderniczki — Aparaty do golenia
Wody kolońskie — Perfumy
Pudry — Mydła toaletowe

po znacznie niższych cenach poleca

Józef Cieszyński

Drogeria — Nowe Miasto

Rokosz. 1909. — Rynek 7 — Telefon 62.

Tanio

Ozdoby choinkowe

świeczki — zimne ognie — lamety itd.

Pudry — Szminek — Wody kwiatowe

Perfumy pierwszorządnych firm
francuskich angielskich i krajow.

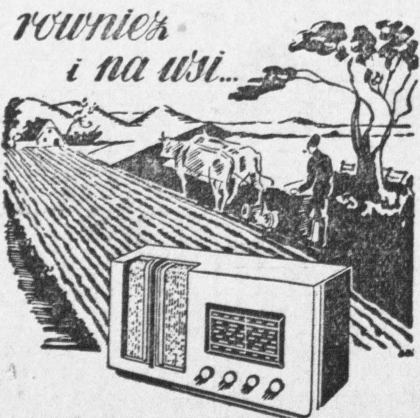
Wytworne kasety:

Manicure — Nesesery

Rozpylacze

oraz duży wybór różnych pięknych podarków gwiazdk. poleca po cenach bezkonkurencyjnych

A. ZALEWSKI, Drogeria
NOWE MIASTO, Rynek 10. Telefon 63.

oddalonej nieraz wiele kilometrów od miasta, można zapewnić sobie stały kontakt ze światem, przy pomocy baterijnej superheterodym

PHILIPS Super 4-39°
Dobrych raty.
Dostawca w firmie

„DRWECA” księgarnia Nowe Miasto

KAPELUSZE DAMSKIE

oraz czapki męskie
w wielkim wyborze poleca naj
taniej w nowo otwartym
składzie

W. DUCHNA
Nowe Miasto, Sobieskiego 9
na rzeczu rzeź p. Ludwickiego

Miech kowalski

i wiertarnię (bormaszynę)
sprzeda

Żuralski, Nielbark,
tel. Nowe Miasto 35.

Korzystaj z okazji

zaopatrzenia się

w słodycze

które we wielkim wyborze
polecają

Bracia Jurkiewicz,
Lubawa.

WĘGIEL

opalowy
kowalski
brykiety

i węgiel do

prasowania

poleca

Franciszek Tysler,
Lubawa.

Wódki, likiery,
rummy, araki,
wina

krajowe i zagraniczne
dobre i tanie polecają

Bracia Jurkiewicz;
Lubawa.

Nadzwyczajna okazja!

W okresie gwiazdkowym
przygotowaliśmy dla naszych
klientów miłą

nie spodziankę

która zapewne wszystkim, ucieszy

Cóż! dodajemy **gratis**

przy zakupie towarów

od 10 zł bon na 3 fotografie
do legitymacji

od 15 zł bon na 3 fotografie
wizytowe

od 25 zł bon na 3 fotografie
pocztówkowe

które wykona zakład fotogr.
J. Sosnowskiego w Działdowie

Więcej po zakupy świąteczne
tylko do

DROGERII POMORSKIE

Tadeusza Nowickiego

Działdowo, ul. Piłsudskiego 11

która poleca elbrzymi wybór
taniej i pięknych podarków
gwiazdkowych, ozdób choi-
nkowych oraz świeczek,
zimnych ogni, lamety itd

Wytworne kasety
śliczne rozpylacze
dobre perfumy

Każdy powinien
skorzystać

Szanownym Klientom miły
podarek na gwiazdkę dodaje
zakład fotograficzny

J. Sosnowskiego w Działdowie
do 6 pocztówek — bon na
flakon wody kolońskiej

z naszej drogerii
Tadeusza Nowickiego.

Wykonuje portrety z największej
zniszczonej fotografii.

Zakład Fotograficzny
Sosnowskiego
w Działdowie

Na gwiazdkę
polecam tanio

swetry

obuwie ciepłe

pończochy

torebki

skarpetki

rękawiczki

krawaty

Józef NAPOLSKI,
NOWE MIASTO LUB.
dawn. M. Sypniewska

Najtaniej
jak rok rocznie polecam

**OZDOBY
CHOINKOWE**

kule, lametę, włos anielski,
świeczki i lichtarzyki, wate,
szych itp. Wielki wybór!

Drogeria „MAŁY RYNEK”
właśc.: Aleksy Wojnowski,
Brodnica, Mały Rynek.

„ROLNIK” Spółdzielnia w LUBAWIE
Rola. Handl. Tel. 39

ODDZIAŁ NOWE MIASTO LUB. — tel. 49
SKŁADNICA RYBNO — tel. 2.

Wielki wybór! Niskie ceny!

Ozdoby choinkowe

w różnych pięknych deseniach: kule, torpedy,
winogrona, grzybki, gwiazdorki, dzwonki, piesz-
ki, czubki, rosalki białe i kolorowe, lameta,
włos anielski, girlandy, ognie zimne, lichtarzy-
ki, druczki, śnieg, watę na choinkę i świeczki.

Praktyczne podarki gwiazdkowe

w solidnym wykonaniu:
Kasetki kosmetyczne, rozpylacze, puderniczki,
aparaty do golenia, perfumy, wody kwiatowe,
mydła toaletowe itd

Aparaty fotograficzne

na 12 rat miesięcznych oraz wszelkie przybory
fotograficzne

poleca

NOWA - DROGERIA

Edward Stienss

Nowe Miasto, ul. 19 Stycznia 9.

Najtłustsze

matyski

szt. 10 i 15 gr

POLECA

Stanisław Rost, Nowe Miasto Lub.

RYNEK.

TELEFON 36

Pocztówki świąteczne

w wielkim wyborze.

— Dla odsprzedawców odpowiedni rabat. —

Księgarnia „DRWECA”

NOWE MIASTO.

Na gwiazdkę!

Piękne, wartościowe i tanie
podarki jak:

Książki dla młodzieży

Książeczki obrazkowe

Albumy, pamiętniki

Wieczne pióra

Ołówki automatyczne

Tekli skórzane

Gry przeróżne

Karty do gry

Kwiaty celulozowe

Różne zabawki

Wielki wybór lalek
poleca
po niskich cenach

Firma

Piotr Głowacki

Działdowo - księgarnia
ul. Marsz. J. Piłsudskiego 3.

Ustawa z dnia 16 sierpnia 1938 r.
(Dziennik Ustaw nr. 63 poz. 481).

Wybory radnych gromadzkich.

Art. 1. Wybory radnych gromadzkich są powszechne, równe, tajne i bezpośrednie; głosuje się na nazwiska kandydatów.

Art. 2. Jeśli gromada ma mniej niż 500 mieszkańców, radnych jest dwunastu, w gromadach od 500 do 1000 mieszkańców szesnastu, od 1000 do 1500 dwudziestu, od 1500 do 2000 dwudziestu czterech, ponad 2000 trzydziestu.

Art. 3. Głosować może każdy obywatel polski, bez różnicy płci, który ukończył 21 lata życia i przynajmniej do roku mieszka w gromadzie (rok ten liczy się od przedednia zarządzenia wyborów).

Warunek jednoroznego zamieszkania nie dotyczy: 1. właścicieli nieruchomości, zamieszkałych w gromadzie w przeddzień zarządzenia wyborów; 2. pracowników umysłowych i fizycznych, będących na służbie państwa lub instytucji publiczno-prawnych, a także żołnierzy służby stałej, księży i zakonników, jeśli osoby te pracują na obszarze gromady i mieszkały tu w przeddzień zarządzenia wyborów; 3. członków rodzin osób, wymienionych w punkcie drugim.

Osoby, które powinny być zapisane do rejestru mieszkańców, traktuje się na równi z zapisanymi.

Nie może głosować ten, komu doręczono akt oskarżenia o zbrodnię, zagrożoną utratą praw.

Art. 4. Radnym może być każdy mieszkaniec gromady, który ma prawo głosować, o ile tylko przed dniem zarządzenia wyborów skończył 27 lat.

Art. 5. Gromada może stanowić jeden lub kilka okręgów wyborczych. Podziału na okręgi dokonują starosta, ustalając dla każdego okręgu ilość mandatów, zależnie od liczby mieszkańców. Na jeden okręg nie może przypadać mniej niż 2 mandaty.

Art. 6. Wybory zarządza starosta. Dzień głosowania nie może przypaść na czas pilnych robót polnych ani święta uroczyste.

Art. 7. Nadzór nad wyborami ma starosta; może on żądać wyjaśnień, uchylać sprzeczne z prawem uchwały komisji wyborczych, a także usuwać dostrzeżone uchybienia lub żądać ich usunięcia.

Art. 8. Jeśli gromada stanowi jeden okręg wyborczy, to wybory przeprowadza gromadzka komisja wyborcza. Natomiast w gromadach, podzielonych na okręgi wyborcze, powołuje się komisję gromadzką i komisje okręgowe. Każda komisja składa się z przewodniczącego i dwóch członków.

Przewodniczącego powołuje starosta z pośród mieszkańców gminy lub miasteczka, będącego siedzibą tej samej gminy. Natomiast członków komisji wybiera zarząd gminy z pośród mieszkańców gminy, mających prawo głosu.

Głoby zarząd gminy nie powołał członków komisji w ciągu siedmiu dni po zarządzeniu wyborów, przewodniczący komisji może powołać ich sam, jednakże członkowie tacy przestają być członkami komisji z chwilą wejścia do komisji członków, wybranych przez zarząd gminy.

Kto zgłoszony jest jako kandydat na radnego i zgadza się kandydować, nie może być od tej chwili ani przewodniczącym ani członkiem komisji wyborczej w swojej gromadzie.

Art. 9. Nikt nie może uchylić się od przyjęcia godności członka komisji bez usprawiedliwionej przyczyny. Zrzec się tego można, ale za pozwoleniem zarządu gminy.

Na tego, kto uchylił się od przyjęcia godności członka komisji wyborczej lub złożył tę godność bez pozwolenia, wydział powiatowy ma prawo nałożyć jednorazową grzywnę pieniężną od 10 do 100 zł na rzecz gminy lub gromady. O takiego nakazu można jednak odwołać się do wojewody.

Art. 10. Przewodniczący i członkowie komisji wyborczych pracują honorowo. Mogą otrzymać jedynie zwrot kosztów przejazdu, jeżeli nie mają własnych koni.

Art. 11. Równocześnie z przewodniczącym i członkami komisji wyborczych powołuje się zastępców. Zastępcy mogą być na wszystkich posiedzeniach komisji, w głosowaniu jednak udziału nie biorą, chyba, że nie ma na posiedzeniu tych osób, których oni zastępują.

Art. 12. Do ważności uchwał komisji niezbędna jest obecność przewodniczącego i dwóch członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych. W razie równowagi rozstrzyga głos przewodniczącego.

Jeden z członków komisji sporządza protokół obrad. Protokół podpisuje przewodniczący i członkowie komisji, obecni na posiedzeniu.

Art. 13. Po uprawomocnieniu się wyborów komisje przestają istnieć.

Spisy wyborców i reklamacje.

Art. 14. Najpóźniej 14-go dnia po zarządzeniu wyborów wójt sporządza w dwóch egzempla-

rzach spisy wyborców gromady albo też osobne spisy dla każdego okręgu (o ile gromadę podzielono do głosowania na okręgi).

Najpóźniej 15-go dnia wójt doręcza podpisane przez siebie spisy wyborców przewodniczącemu gromadzkiej komisji wyborczej.

Art. 15. Nie później niż 18-go dnia przed dniem głosowania wójt ogłasza o zarządzeniu wyborów. Obwieszczenie ma wisieć przed mieszkaniem sołtysa przez 3 dni co najmniej, a w większych gromadach również w kilku innych widocznych miejscach.

W obwieszczeniu wójt podaje liczbę mandatów, przypadającą na gromadę; podział gromady na okręgi wyborcze; liczbę mandatów w każdym okręgu; skład komisji wyborczych; miejsce, dni i godziny urzędowania gromadzkiej komisji wyborczej; gdzie i kiedy będzie wyłożony spis wyborców celem wnoszenia reklamacji, gdzie i kiedy można zgłaszać kandydatów; ilu wyborców może zgłosić listę kandydatów; dzień głosowania.

Art. 16. Spis wyborców ma być wyłożony w lokalu gromadzkiej komisji wyborczej już nazajutrz po ogłoszeniu przez wójta obwieszczenia o zarządzeniu wyborów. Każdy może spis ten przeglądać i robić sobie z niego wypisy.

Art. 17. Reklamacje można wносить pisemnie lub ustnie do protokołu, a to z powodu pominięcia kogoś w spisie albo z powodu wpisania osoby, nie mającej prawa głosować.

Komisja gromadzka zatwiera reklamacje niezwłocznie. W razie potrzeby komisja może żądać dowodu.

Art. 18. Po zatwieniu reklamacji z powodu pominięcia kogoś w spisie, komisja gromadzka uzupełnia spis wyborców albo też zawiadamia osobę pominiętą, że reklamacji nie uwzględniła.

Art. 19. Jeśli gromadzka komisja wyborcza zawiadomi kogoś, że na skutek czyjejś reklamacji będzie wykreślony ze spisu wyborców, to taki ma prawo wnieść sprzeciw do tejże komisji. Można to jednak zrobić tylko w dzień otrzymania zawiadomienia albo nazajutrz.

Art. 20. Gdy komisja gromadzka porobi już w spisie zmiany na skutek reklamacji, od tej chwili żadnych zmian robić więcej nie wolno.

Ostatecznie ustalony spis wyborców będzie wyłożony ponownie do publicznego przeglądu w lokalu komisji gromadzkiej przez 5 godzin dziennie we wszystkie dni, przeznaczone na zgłaszanie kandydatów.

Zgłaszanie kandydatów.

Art. 21. Gdy skończy się przeglądanie spisu wyborców, zaraz nazajutrz zaczyna się czas, przeznaczony na zgłaszanie kandydatów na radnych (którzy są równocześnie kandydatami na zastępców). Na zgłaszanie kandydatów musi być trzy dni czasu.

Art. 22. Kandydaci na radnych muszą mieć prawo wybieralności w którymkolwiek okręgu gromady. Kandydować można tylko w jednym okręgu.

Art. 23. Zgłoszenie kandydatów ma zawierać imię i nazwisko każdego kandydata, imiona rodziców, wiek i miejsce zamieszkania.

Komisja wyborcza, przyjmując zgłoszenia kandydatów, zapisuje dzień godzinę i kolejność zgłoszenia, po czym zgłoszone nazwiska opatruje kolejnymi numerami.

Każdy kandydat powinien oświadczyć: 1. że zgadza się na zgłoszenie jego kandydatury i 2., że ma prawo wybieralności.

Zrobić to można albo w pisemnej „deklaracji”, opatrzonej datą i własnoręcznym podpisem (którą dołącza się do zgłoszenia) albo przez ustne oświadczenie do protokołu komisji wyborczej.

Na zgłoszeniu trzeba napisać dwa razy tytuły kandydatów, ilu radnych przypada na dany okręg wyborczy, przy czym zgłoszenie takie musi być podpisane własnoręcznie (albo zgłoszone osobiste do protokołu) co najmniej przez 10 wyborców. Każdy wyborca może podpisać tylko 1 zgłoszenie.

Jeśli ktoś podpisze dwa zgłoszenia, to ważny jest tylko jeden jego podpis, mianowicie na zgłoszeniu najwcześniejszym. Śmierć wyborcy nie powoduje nieważności uprzednio złożonego podpisu lub ustnego zgłoszenia.

Po podpisaniu zgłoszenia nie wolno już dopisywać żadnych nowych kandydatów, a cofnięcie przez podpisanego na zgłoszeniu wyborcę podpisu nie ma żadnego skutku prawnego.

Ci, co wnoszą zgłoszenie kandydatów, powinni wyznaczyć z pośród siebie pełnomocnika, upoważnionego do porozumienia się z komisją. W razie niewyznaczenia uważa się za pełnomocnika tego wyborcę, który jest podpisany na pierwszym miejscu zgłoszenia.

Art. 24. Gromadzka komisja wyborcza bada, czy zgłoszenia kandydatów odpowiadają obowiązującym przepisom. Komisja może wezwać wyborcę, który zgłoszenie podpisał, ażeby zbadać własnoręczność jego podpisu.

Jeśli wyborca nie zgłosił się na takie wezwanie w wyznaczonym mu terminie (nie krótszym niż 1 dzień), komisja może uznać podpis jego za nieważny.

Art. 25. Komisja skreśli kandydata, jeśli brak jego oświadczenia (patrz art. 23) lub jeśli dopisano go już po podpisaniu zgłoszenia przez wyborców.

Jeśli są inne braki lub wady, mogą one powodować nieważność zgłoszenia albo nieważność poszczególnych kandydatów, komisja najpóźniej w ciągu trzech dni wezwie pełnomocnika do usunięcia tych braków lub wad, przy czym komisja obowiązana jest wymienić, jakie są te braki lub wady. Jeżeli pełnomocnik nie usunie wskazanych przez komisję braków i wad najpóźniej nazajutrz po otrzymaniu wezwania, komisja uważa zgłoszenie w całości albo też unieważni tylko te kandydatury, co do których są braki i wady.

Art. 26. Najpóźniej na 3 dni przed dniem głosowania przewodniczący komisji gromadzkiej ogłosi ustalone już ostatecznie kandydatury.

Ogłasza się je dla każdego okręgu wyborczego osobno — z podaniem imienia, nazwiska, wieku i miejsca zamieszkania każdego kandydata oraz w kolejności alfabetycznej. Równocześnie będą ogłoszone: dzień i godzina głosowania, gdzie odbędzie się głosowanie oraz artykuły 29, 32, 36 i 37 niniejszej ustawy.

Głosowanie.

Art. 27. Głosowanie trwa bez przerwy od godz. 8 do 18. Może być zamknięte wcześniej, o ile wszyscy wyborcy oddali już swe kartki.

Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do ustalenia wyniku wyborów muszą być obecni w lokalu wyborczym bez przerwy przewodniczący i dwaj członkowie komisji wyborczej.

Art. 28. Na czas sprawdzania urny wyborczej, aktu głosowania i ustalania wyników mogą być obecni w lokalu wyborczym również pełnomocnicy.

Art. 29. W dniu głosowania nie wolno wygłaszać przemówień, rozdawać ulotek ani też w żaden inny sposób agitować wewnątrz lokalu wyborczego i na zewnątrz w promieniu 100 metrów.

Nie wolno też wchodzić do lokalu wyborczego osobom, nie biorącym udziału w głosowaniu lub w czynnościach wyborczych.

Art. 30. Przewodniczący może usunąć z lokalu każdego, kto wykracza przeciw przepisom porządkowym, nie może go jednak pozbawić prawa oddania głosu.

Art. 31. Przed rozpoczęciem głosowania komisja zbada (w obecności pełnomocników), czy urna jest próżna, po czym urnę zamknie. (Od tej chwili aż do ukończenia głosowania urny otwierać nie wolno.)

Art. 32. Wyborca głosuje osobiście przez oddanie kartki do głosowania. Kartka nie może być koloru oczywście innego niż biały. Treść kartki może być drukowana albo napisana ręcznie. Może być napisana w lokalu wyborczym lub już zawniesu przedtem.

W lokalu wyborczym muszą być osłony, zabezpieczające tajność głosowania. Kartkę wyborca wkłada do koperty, otrzymanej od komisji wyborczej, po czym oddaje kopertę przewodniczącemu, który natychmiast wrzuca ją do urny.

Koperty sporządzone są z papieru nie przezroczystego i są ostemplowane pieczęcią gminy. Oprócz pieczęci koperty nie mogą być oznaczone żadnym znakiem odróżniającym.

Wyborca może też oddać głos przez ustne wymienienie do protokołu nazwisk kandydatów (z oznaczeniem, na kogo głosuje jako na radnych, na kogo zaś jako na zastępców).

Art. 33. Przewodniczący lub członkowie komisji przed głosowaniem mogą żądać ustalenia tożsamości osoby głosującej. Wyborca, nie posiadający przy sobie dokumentów, może powołać się na świadectwo dwóch wiarygodnych osób, znanych komisji.

Art. 34. Głosowania przerywać nie wolno.

Można je odroczyć jedynie wobec wydarzeń siły wyższej i nie dłużej niż do dnia na tępnego. W przypadku odroczenia głosowania komisja opiekuje spisy i urnę, po czym odda na przechowanie przewodniczącemu na osobistą jego odpowiedzialność. Przed ponownym głosowaniem komisja zbada (w obecności pełnomocników) czy pieczęcie nie są naruszone.

Art. 35. O godzinie 18 przewodniczący zamyka lokal wyborczy. Odtąd mogą głosować tylko ci, którzy weszli do lokalu przed zamknięciem.

Art. 36. Przy wyborze dwóch, trzech lub czterech radnych można głosować tylko na jednego kandydata na radnego i na jednego kandydata na zastępcę.

W okręgach o większej liczbie mandatów oraz w gromadach nie podzielonych na okręgi wyborcze głosuje się nie na wszystkich radnych, ale tylko na czwartą część radnych i czwartą część zastępców. Przy ustaleniu tej czwartej części utamek zaokrągla się w górę do pełnej jedynki.

Można oddać swe głosy na mniejszą liczbę kandydatów, ale wtedy pozostałe rozporządzalne głosy przepadają.

Na jednej kartce do głosowania u góry (pod tytułem „na radnych”) wyborca wpisuje nazwiska kandydatów na radnych, a u dołu (pod tytułem „na zastępców radnych”) nazwiska kandydatów.

Obok nazwisk trzeba pisać imiona tylko wtedy, jeżeli jest dwóch kandydatów tego samego nazwiska. Jeżeli zaś dwóch kandydatów miałoby to samo nazwisko i imię, to wówczas dla odróżnienia trzeba dopisać również imię ojca lub matki.

W razie nie oznaczenia na karcie, na których kandydatów głosuje się jako na radnych, a na których na zastępców, komisja uzna kandydatów wpisanych na początku kartki za kandydatów na radnych, a dalszych za zastępców.

Jakie kartki są nieważne?

Art. 37. Nie są ważne kartki włożone do kopert nie otempłowanych urzędowo albo wrzucone do urny bez kopert. Nie są ważne kartki koloru oczywiście innego niż biały, niewypełnione, a wreszcie zupełnie nieczytelne.

Z kilku znalezionych w kopercie dobrych kartek do głosowania komisja uzna za ważną tylko jedną kartkę. Jeżeli zaś w kopercie będą kartki o różnej treści, komisja uzna je wszystkie za nieważne.

Unieszczenie na kartce większej ilości nazwisk niż ich tam być powinno, nie powoduje nieważności kartki. Nadliczbowe nazwisko komisja skreśla od końca.

Jeżeli kartka zawiera dwa lub trzy razy nazwisko tego samego kandydata, to komisja uwzględniła to nazwisko tylko raz jeden.

Błąd i nieważność w pisowni nie powodują nieważności głosu, jeżeli nie ma wątpliwości co do tożsamości kandydata.

Wyniki wyborów.

Art. 38. Zaraz po zakończeniu głosowania komisja ustala wynik wyborów. Radnymi są ci spośród kandydatów, którzy dostali najwięcej głosów, o ile głosowała na nich przynajmniej dziesięć osób wszystkich wyborców.

W razie równości głosów rozstrzyga los, wylosowany przez przewodniczącego komisji. Kandydata, wybranego na radnego i na zastępcę, uznaje się za radnego. W ten sam sposób ustala się wynik głosowania na zastępców. Zastępców jest tyle, ilu radnych.

Art. 39. Jeżeli nie wszystkie mandaty zostały obsadzone, wówczas wybór radnych odbywa się w głosowaniu ściślejszym.

Do ściślejszego głosowania ustala się z kandydatów te osoby, które w pierwszym głosowaniu dostały najmniejszą ilość głosów. Skreśla się tyle osób, żeby liczba kandydatów nie była większą od podwójnej liczby mandatów pozostałych do obsadzenia. Wybrani w pierwszym głosowaniu na zastępców mogą teraz kandydować na radnych.

Głosowanie ściślejsze jest ostateczne. Za wybranych uznaje się teraz tych kandydatów, którzy uzyskali największą ilość głosów.

Termin ściślejszego głosowania ustala komisja wyborcza i ogłasza o tym w sposób na miejscu zwyczajem przyjęty. Ogłasza zaś ten termin zaraz po ogłoszeniu wyników pierwszego głosowania, podając zarazem nazwiska tych kandydatów, na których można będzie głosować w głosowaniu ściślejszym. Głosowanie ściślejsze musi odbyć się w ciągu najbliższego tygodnia.

Art. 40. Wybór może odbyć się także bez głosowania. Tak jest tylko wtedy, jeśli gromada zgłosiła tylko jedną listę kandydatów.

Art. 41. Po ustaleniu wyniku wyborów komisja sporządza protokół. Każdy obecny przy ustalaniu wyników głosowania może do protokołu zgłosić swoje uwagi.

Art. 42. Natychmiast po ostatecznym głosowaniu komisja wyborcza ogłasza wynik wyborów, wymieniając radnych i zastępców.

Protesty wyborcze.

Art. 43. Wybory są nieważne, jeżeli przy wyborach dopuszczono się takich przestępstw przeciwko głosowaniu, które mogły wpłynąć na wynik wyborów. Również nieważne są wybory, jeśli zostały przeprowadzone niezgodnie z przepisami ustawy, o ile popełnione uchybienia mogły odbić się na wyniku głosowania.

Wybór kandydata dokonany w dwóch okręgach jest nieważny.

Art. 44. Starosta może unieważnić wybory bądź z urzędu, bądź na skutek protestu.

Art. 45. Protest przeciw wyborom i żądanie unieważnienia wyborów (w całości albo też tylko co do poszczególnych osób) ma prawo wnieść w ciągu siedmiu dni po ogłoszeniu wyniku co najmniej 10 wyborców. Protest wnosi się na piśmie do gromadzkiej komisji wyborczej, która w ciągu trzech dni musi przestać go staroście.

Wnieście protestu wstrzymuje zebranie się nowej rady gromadzkiej.

Art. 46. O unieważnieniu wyborów starosta orzeka przy współudziale wydziału powiatowego. Głos starosty jest głosem stanowczym.

Art. 47. W razie unieważnienia wyboru poszczególnych radnych w ich miejsce wступują zastępcy (kol-jae według ilości głosów). W razie zaś unieważnienia wyborów w całym okręgu wyborczym, starosta musi zarządzić nowe wybory w tym okręgu w ciągu 14 dni.

Art. 48. Jeśli nikt nie wnosi protestu, komisja przekazuje wszelkie papiery wyborcze wójtowi do przechowania w archiwum gminnym.

Wybory uzupełniające.

Art. 49. Jeśli z biegiem czasu wszyscy zastępcy zostaną radnymi i liczba radnych nie będzie pełna, starosta może zarządzić wybory uzupełniające. Jeśli zaś liczba radnych zmniejszy się więcej niż o 25 procent, starosta musi albo zarządzić także wybory uzupełniające albo też rozwiązać zdekompletowaną radę gromadzką.

Uchwała Komisji Ekonomicznej w sprawie sytuacji zbożowej na Pomorzu.

Na terenie woj. Pomorskiego ogólne położenie rolnictwa uległo w ostatnim czasie bardzo poważnemu pogorszeniu z powodu silnej obniżki cen wszystkich produktów zbożowych, niskich cen na artykuły zwierzęce i kłeski przyszłości, jak również z powodu słabego urodzaju ziemniaków i dużych trudności przy eksporcie ziemniaków zagranicę.

Komisja Ekonomiczna PIR stwierdza, że mimo tych niekorzystnych objawów ogólnego rolnictwa po-

morskiego lojalnie ustosunkował się do wymogów tegorocznej polityki zbożowej Rządu; co wyraziło się w związku z przeprowadzoną przez organizacje rolnicze propagandą, w silnym popycie na kredyty zbożowe i powstrzymaniu się przez rolników z podażą zboża w miesiącach późniejszych. Aczkolwiek również i obecnie podaż zboża nie jest nadmierną i odpowiada na ogół popytowi, to jednak sytuacja na rynku zbożowym nie uległa żadnej poprawie. Rolnik pomorski, tracąc nadzieję na poprawę cen w najbliższym czasie, będzie zmuszony dla wywiązania się ze swych zobowiązań w zakresie publicznym i dla spłacenia długów, których terminy płatności zapadły lub nadchodzą, rzucić większe partie zboża na rynek, co przyczyni się do dalszego pogorszenia sytuacji gospodarczej rolnictwa pomorskiego. Dotknie to przede wszystkim warszaty rolne słabsze, najmniej zasobne w kapitały obrotowe. Ze względu na te przyczyny Komisja Ekonomiczna stwierdza, że należy obawiać się w przyszłości całkowitego poderwania zaufania do kredytu zaliczkowego i rejestrowego, gdyż w obecnie wytworzonej sytuacji rolnik będzie zmuszony do zastawienia zboża jeszcze pewną kwotę dopłacić, albowiem uzyskiwana aktualnie cena zboża nie pokryje nawet zaliczki, otrzymanej przez niego na poczet tych kredytów.

Wobec powyższego, jak również z uwagi na to, że chłowiec zawiodył zakupy dokonywane przez instytucje państwowe na warunkach koniunkturalnych bez oddziaływania interwencyjnego oraz ze względu na wyższe koszty produkcji w województwach zachodnich, poziom ceny opłaczalnej winien z natury rzeczy być wyższy, niż w innych województwach, Komisja Ekonomiczna P.I.R. podnosi konieczność wykorzystania przez Rząd wszystkich obecnie istniejących środków oraz wynalezienia nowych środków polityczno-gospodarczych, celem spowodowania natychmiastowej poprawy w zakresie cen zbożowych. W przeciwnym bowiem razie poprawa ta może nastąpić zbyt późno, to znaczy wtedy, gdy rolnictwo wyzbydło się większości swoich zapasów przeznaczonych na sprzedaż.

Komisja Ekonomiczna stwierdza, że obecnie wytworzona sytuacja ma swoje podłoże p. i. w braku wcześniej przygotowanego i wprowadzonego na czas w życie szczegółowego planu państwowej polityki zbożowej, który winien być opracowany przed rozpoczęciem nowej kampanii zbożowej, tak jak to miało miejsce w latach ubiegłych.

Wykaz

licencjonowanych stadoń, na licencji buhajów powiatu lubawskiego, przeprowadzonej w dniach 8—11 czerwca 1938 r.

- Właśc. Zurański Bernard, Rożental, buhaj ur. 1936 r., maść — czarno biały klin, na nozdrzach biała łata
- Właśc. Berendt Monika, Rożental, buhaj ur. 1935 r., maść — biało czarny klin, prawa teta a czarna łata.
- Właśc. Ewertowski Franc, Rożental, buhaj ur. 1935 r., maść — czarno biały klin, prawa przednia poniżej nępkastka czarna.
- Właśc. Klimek Władysław, Rożental, buhaj ur. 1937 r., maść — czarno-biały klin, niereg. czarna siódka.
- Właśc. ks. prob. Dunajski Piotr, Rożental, buhaj ur. 1936 r., maść — biało czarny klin, prawa teta czarna łata.
- Właśc. Babaki Jan II, Rożental, buhaj ur. 1936 r., maść — czarno biały klin — siódka.
- Właśc. Babaki Jan II, Rożental, buhaj ur. 1936 r., maść — czarno biały klin, biała opaska z tyłu.

ŚWIAT KOBIECY.

W okresie przedgwiazdkowym.

Weszliśmy już w okres przedgwiazdkowy, który wprowadza pewne ożywienie do handlu. Chociaż z roku na rok skromniejsze stają się zakupy, okres gwiazdkowy zawsze kieruje nieco pieniądza do kas kupiectwa. Nie zaginęła bowiem jeszcze u nas tradycja obdarowywania swych najbliższych z okazji świąt Bożego Narodzenia. Mniej zapewne dzisiaj kupuje się przedmiotów zbytku, a natomiast na pierwszy plan wysuwają się przedmioty praktyczne, które zaspakajają bardziej palącą potrzebę.

Przy tej sposobności pragniemy przypomnieć o pewnych obowiązkach, o pewnych zasadach postępowania, jakie nasuwają się przy dokonywaniu zakupów gwiazdkowych.

Otóż w okresie gwiazdkowym więcej jeszcze niż kiedykolwiek powinniśmy sobie uprzytomnić obowiązek popierania kupiectwa i rzemiosła polskiego i chrześcijańskiego. Poza tym należy żądać zawsze i pod każdym warunkiem w sklepach wyrobów z rdzennych polskich fabryk, a nie artykułów zagranicznych lub w Polsce licencjonowanych. Tym sposobem przyczynimy się do szerzenia patriotyzmu gospodarczego i niezależności gospodarczej, a rzesze braci robotników znajdą chleb i zatrudnienie w polskim przemyśle, handlu i rzemiośle. Oto najgorętsze życzenia nasze pod adresem Rodacek i Rodaków w okresie gwiazdkowym.

Przepisy świąteczne.

Barszcz wigilijny.

Ugotować smak z włoszczyzny, 3/4 kg buraków, korzeni, grzybów 100 g. Resztę buraków upiec lub ugotować, po czym obrać utrzeć na tarce lub cienko pokroić, dodać ewentualnie kwasu buraczanego, szczyptę cukru i cebulkę przesmażoną na maśle 2 dkg, zagotować parę razy i połączyć z przesmażonym smakiem. Przed podaniem przecedzić i podawać w filiżankach z uszkami. O ile uszka dajemy gotowane, podać

Skromne, a piękne płaszcze zimowe.

na talerzach. Uszka można smażyć na oliwie lub dobrym oleju.

Karpie z rodzynkami.

Oprawionego i wymytego karpia pokroić w kawałki, w miarę zalewaniem. W emalowany rondel wlać około pół l. jasnego piwa, włożyć karpie z osem, doprawić octem, goździkami, trochę skórki cytrynowej, łyżeczką cukru, dodać 125 g rodzynek, kawałek masła i 1—2 łyżki tartaj bułki. W sosie tym dusić rybę.

Karaśki w śmietanie.

4 większe lub 8 mniejszych karaśków oczyścić, nasolić i odstawić na pół godz., po czym obmyć mącą i smażyć na oliwie z masłem. W szerokim rondelku rozpuścić trochę

masła, ułożyć karaśki, zalać 1/8 do 1/4 l. śmietany i dusić na wolnym ogniu 10 min. Podawać z ziemniakami z wody lub przysmażonymi.

Legumina wigilijna.

Łyżkę maku oparzyć i dobrze utrzeć. Czwierć l. śmietany ubić na lodzie, dodać 5—10 dkg pudru, mak, wanilię i ubijając wlewać po trochu. 2 płytki żelatyny namoczonej i rozpuszczonej w 2 łyżkach gorącej wody. Formę wyplókać wodą i wyłożyć krem. 2 szkl. soku sorałwinowego, rozcieńczonego wodą (może być inny sok) zagotować 6 płytk. żelatyny i ostudzić. Gdy krem zastygł, wlać zupełnie zimą galaretkę i postawić na zimnym miejscu. Wyjmując krem, potrzymać formę nad parą, wyłożyć na szklany talerz i ugaratować półksiężycami z kruchego ciasta z makiem.